

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด*

THE DEVELOPMENT OF ANALYTICAL READING COMPREHENSION OF GRADE 9
STUDENTS USING STAD METHOD AND MIND MAPPING TECHNIQUE

สายฟ้า หาสีสุข¹

Saifa Haseesuk¹

โรงเรียนบ้านเมืองแก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4¹

Banmuangkae School, Buriram Primary Educational Service Area Office 4¹

Email : sky.saifa20@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ; การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD; แผนที่ความคิด

ABSTRACT

The purpose of pre - experimental designs were to 1) compare analytical reading comprehension of Grade 9 Students before and after learning by using STAD method and Mind – Mapping technique. 2) Investigate the opinions of Grade 9 Students towards learning by using STAD method and Mind – Mapping technique. Study of the entire population were 15 Grade 9 Students of Banmuangkae School Satuk, Buriram province in the second semester of the academic year 2022. The research instruments were lesson plans, the test of analytical reading comprehension, and questionnaires on student’ opinions towards learning by using STAD method and Mind – Mapping technique. The data were analyzed by mean, standard deviation and t-test for dependent.

The results were as follows: 1. Analytical reading comprehension of Grade 9 Students after learning by using STAD method and Mind – Mapping technique was significantly higher than before at the .05 level. 2. The opinions of Grade 9 Students towards learning by using SQ4R method and Mind – Mapping technique were at highest level.

Keywords : Reading Comprehension; Collaborative Learning STAD technique; Mind Mapping Technique.

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ได้มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นความรู้ในเรื่องทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยความรู้ทางภาษาที่สำคัญ และผู้เรียนต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลา ก็คือ ความรู้ในเรื่องทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ทักษะ ซึ่งจากทักษะดังกล่าวทั้งหมดนั้น ทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาชีวิต มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในการปลูกฝังค่านิยม ทศนคติ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ และเป็นทักษะที่ช่วย ในการพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนอย่างแท้จริง ดังที่ อัจฉรา ประดิษฐ์ (2552) ได้สรุปถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการเรียนรู้ เป็นรากฐานของการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยึดหยุ่น ปรับตัว เข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้

การอ่านมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ช่วยในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ช่วยใหม่ความบันเทิงและเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเจริญงอกงามทางสมองและสติปัญญา รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสอดคล้องกับ วรรณณี โสมประยูร (2553) ที่กล่าวว่าทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนยุคปัจจุบันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้

ฉะนั้นคนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่านกล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทั้งการอ่านจึงเป็นการเรียนรู้คนอ่านมากย่อมรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูง จึงได้รับทั้งความรู้ประสบการณ์และความบันเทิงนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) การอ่านในวิชาภาษาไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการอ่าน โดยให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดเพื่อแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต สอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านรู้ข่าวสารทั่วโลกมีความสุขและการที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ประการหนึ่งคือต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ความสามารถต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการอ่านและนำไปใช้นั่นเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เนื่องจากการอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงได้กำหนดเรื่อง การอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การอ่านที่เป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ คือ การอ่านจับใจความ เนื่องจากการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานของการอ่านระดับสูง เช่น อ่านตีความ อ่านวิเคราะห์ความ เป็นต้น การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการอื่น ๆ เพราะผู้ที่เรียนรู้อ่านเข้าใจแตกฉานในเนื้อความจากตัวบทของศาสตร์แขนงต่าง ๆ จำเป็นต้องอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ บอกได้ว่าสิ่งที่อ่านนั้นถูกหรือผิดเหมาะสมหรือไม่ ดังที่ แวมมยุรา เหมือนนิล (2541) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่งคล้ายกันกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันกลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย เป็นต้น ดังนั้น สมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม (สุวิทย์ มูลคำ, 2550) สอดแทรกร่วมกับแผนที่ความคิด ซึ่งเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม

การใช้แผนที่ความคิดมีประโยชน์กับการจัดการเรียนรู้โดยสามารถนำมาใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ชั้น คือ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้สำรวจความรู้เดิมของนักเรียนว่า มีพื้นฐานอย่างไร ชั้นประกอบกิจกรรม เป็นเครื่องวัดความรู้ความเข้าใจในขณะเรียน เพราะการใช้แผนที่ความคิดในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนเห็นโครงสร้างของเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และเข้าใจความสัมพันธ์ของเรื่องราวทั้งหมด และชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล ทำให้ทราบพัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดนั้น ครูจะทราบได้ทันทีว่า นักเรียนสามารถเก็บเกี่ยวความรู้ได้มากน้อยเพียงใด ทั้งยังเห็นจุดอ่อนและจุดแข็งของนักเรียนแต่ละคนว่า นักเรียนเข้าใจถูกหรือผิดในเรื่องใด โดยดูจากการโยงเส้นในแผนที่ความคิด และสามารถช่วยปรับปรุงแก้ไขนักเรียนที่เข้าใจไม่ถูกต้องได้ตรงประเด็นอีกด้วย (ทศนา เขมมณี, 2545)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียง แต่การอ่านจับใจความยังไม่บรรลุตามความมุ่งหมาย ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด แสดงให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต้องได้รับการแก้ปัญหาและพัฒนาให้ดีขึ้นเพื่อให้คุณภาพเกิดขึ้นกับผู้เรียน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับ โรงเรียนบ้านเมืองแก (2565) ได้เสนอจุดควรพัฒนาไว้ว่าด้านคุณภาพผู้เรียนควรพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิดเป็น มีความรู้กว้างขวาง สามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบ และนำไปพัฒนาความสามารถของตนเอง และประสบความสำเร็จในการทำงานและชีวิตครอบครัว (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546) โดยสอดแทรกร่วมกับแผนที่ความคิด ซึ่งเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม (ทศนา เขมมณี, 2545) เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานประเด็นท้าทาย การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

3.2 ได้ข้อสนเทศในการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) มีการศึกษาตัวแปรดังนี้ 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จำนวน 10 แผน มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความยากง่าย (P) เฉลี่ยเท่ากับ 0.70 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 –0.80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ 0.78

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มประชากรด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3) หลังจากดำเนินการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดเรียบร้อยแล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน

4) ให้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

5) นำคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6) นำผลจากการสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบ t-test for dependent samples

2) หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนและหาค่าเฉลี่ยของประชากรและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดจำนวน 15 คน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

คะแนน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	μ	σ	t	Sig
ก่อนเรียน	15	30	13.00	3.07	-13.560*	.000
หลังเรียน	15	30	25.40	2.26		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 คะแนนการทดสอบของกลุ่มประชากรก่อนการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 13.00 และหลังการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย 25.40 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด แสดงผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด

รายการ	μ	σ	ระดับ
1. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้	4.75	0.51	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.80	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.71	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด หลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังที่วรรณ โสมประยูร (2553) ที่กล่าวว่าทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจำเป็นในการดำรงชีวิตของคนยุคปัจจุบันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ ฉะนั้นคนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่านกล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทั้งการอ่านจึงเป็นการเรียนรู้คนอ่านมากย่อมรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูง จึงได้รับทั้งความรู้ประสบการณ์และความบันเทิงนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่

ความคิด เป็นวิธีการที่สร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เป็นวิธีการสอนที่เป็นระบบส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย ดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2550) ได้นำเสนอว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่ง คล้ายกันกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน ออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันกลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองความรู้ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ทำให้ทราบความสามารถของผู้เรียน ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2545) ได้นำเสนอไว้ว่า การใช้แผนที่ความคิดมีประโยชน์กับการจัดการเรียนรู้โดยสามารถนำมาใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ชั้น คือ ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้สำรวจความรู้เดิมของนักเรียนว่า มีพื้นฐานอย่างไร ชั้นประกอบกิจกรรม เป็นเครื่องวัดความรู้ความเข้าใจในขณะเรียน เพราะการใช้แผนที่ความคิดในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนเห็นโครงสร้างของเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และเข้าใจความสัมพันธ์ของเรื่องราวทั้งหมด และชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล ทำให้ทราบพัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิดา หงส์เหม (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรรณ ทองสว่าง และ อ้อมจจิต แป้นศรี (2565) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร่วมกับ เทคนิค 9 คำถาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสุข (2565) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

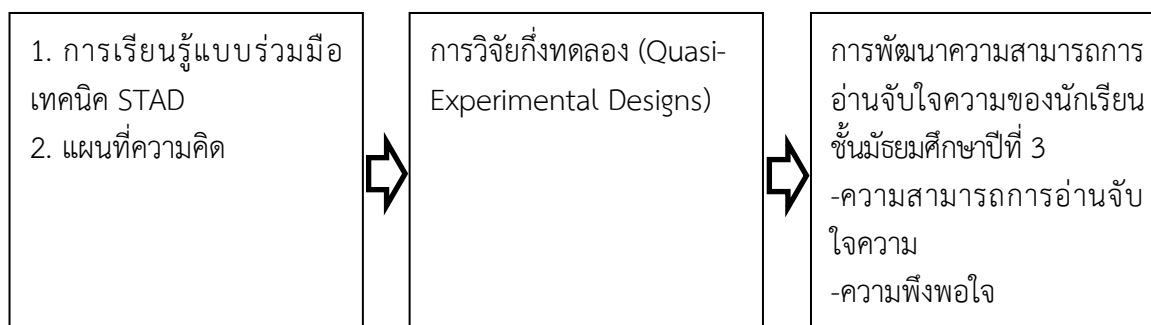
6.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้วนำมาสร้างแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ในการเรียนต่อไป ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เสนอว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงได้กำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ด้วยการอ่านในวิชาภาษาไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการอ่าน โดยให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดเพื่อแปลความ ตีความ จับใจความสำคัญ สามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต สอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่เป็นยุคข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านรู้ข่าวสารทั่วโลกมีความสุขและการที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ประการหนึ่งคือต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ความสามารถต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการอ่านและนำไปใช้นั่นเอง และแวมยูรา เหมือนนิล (2541) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารัตน์ อินทร์อุดม (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศรา ชยธวัช (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพรธรณ ทองสว่าง และ อ้อมธจิต แบนศรี (2565) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร่วมกับเทคนิค 9 คำถาม ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้การพัฒนาศักยภาพการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดมีโครงสร้างการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด เป็นการบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2 กิจกรรมเข้าด้วยกัน ด้วยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ส่งผลให้ผู้เรียนคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถการอ่านจับใจความและมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาศักยภาพการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดควรเลือกบทอ่านที่มีเนื้อหาที่ผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริงได้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด อย่างละเอียดในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลำดับแรก เพราะผู้เรียนอาจยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไปผู้เรียนจะสามารถทำได้เองโดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ

8.2.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิดในขั้นตอนสำรวจ ผู้สอนอาจมีส่วนร่วมช่วยผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านจับใจความมากขึ้น

8.2.3 ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่ท้าทาย ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการเสริมแรงทางบวกเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนรู้

8.2.4 การทำกิจกรรมกลุ่ม โดยคล้อยตามความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้สมาชิกได้ช่วยกันระดมความคิด ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน ช่วยเหลือกัน และได้รู้จักแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด เป็นรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยกับตัวแปรตามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านขั้นสูงด้วย เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านเพื่อประเมินค่า เป็นต้น

8.3.2 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด และร่วมกับเทคนิคการสอนหรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ

8.3.3 การวิจัยครั้งนี้เลือกเนื้อหาจากบทอ่านร้อยแก้วและร้อยกรองบางประเภท ดังนั้นในการวิจัย ครั้งต่อไป ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนที่ความคิด ไปใช้พัฒนาทักษะในการอ่านเนื้อหาอื่นๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี เป็นต้น

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุฬารัตน์ อินทร์อุดม. (2561). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชลธิดา หงษ์เหม. (2560). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). **14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศรา ชยธวัช. (2563). **การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิภาพรรณ ทองสว่าง และ อ้อมจจิต แป้นศรี. (2565). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ร่วมกับ เทคนิค 9 คำถาม**. *Journal of Modern Learning Development*. 7(7). 281-296.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนบ้านเมืองแก. (2565). **รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564**. บุรีรัมย์ : โรงเรียนบ้านเมืองแก.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางการประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2565). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนที่ความคิด**. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*. 19(1). 29-38.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). **คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2552). **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.